

Công nghiệp hóa, hiện đại hóa gắn với phát triển nhanh, bền vững ở nước ta hiện nay

VŨ VĂN PHÚC

1. Quan điểm của Đảng ta về công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong thời kỳ đổi mới

Dưới tác động mạnh mẽ của khoa học và công nghệ hiện đại, xu thế toàn cầu hóa, khu vực hóa. Đảng ta đã có nhận thức mới về công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương khóa VII đã xác định công nghiệp hóa gắn với hiện đại hóa là "Quá trình chuyển đổi căn bản, toàn diện các hoạt động sản xuất, kinh doanh, dịch vụ và quản lý kinh tế, xã hội, từ sử dụng lao động thủ công là chính, sang sử dụng một cách phổ biến sức lao động cùng với công nghệ, phương tiện và phương pháp tiên tiến, hiện đại dựa trên sự phát triển của công nghiệp và tiến bộ khoa học công nghệ, tạo ra năng suất lao động xã hội cao"⁽¹⁾.

Nghị quyết Đại hội IX, Đảng ta cho rằng công nghiệp hóa, hiện đại hóa ở Việt Nam có thể rút ngắn, đi tắt, đón đầu khi gắn với kinh tế tri thức: "con đường công nghiệp hóa, hiện đại hóa của nước ta cần và có thể rút ngắn thời gian... vừa có bước tuần tự, vừa có bước nhảy vọt phát huy những lợi thế của đất nước, tận dụng mọi khả năng để đạt trình độ công nghệ tiên tiến, đặc biệt là công nghệ thông tin và công nghệ sinh học, tranh thủ những thành tựu mới về khoa học và công nghệ, từng bước phát triển kinh tế tri thức"⁽²⁾. Theo tinh thần này, đến Đại hội X Đảng ta nhấn mạnh "Đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa gắn với phát triển kinh tế tri thức. Chúng ta cần "tranh thủ cơ hội thuận lợi do bối cảnh quốc tế tạo ra và tiềm

năng, lợi thế của nước ta để rút ngắn quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước theo định hướng XHCN gắn với phát triển kinh tế tri thức, coi kinh tế tri thức là yếu tố quan trọng của nền kinh tế và công nghiệp hóa, hiện đại hóa"⁽³⁾. Đây là mô hình công nghiệp hóa, hiện đại hóa rút ngắn theo định hướng xã hội chủ nghĩa của Việt Nam trong môi trường và điều kiện hội nhập kinh tế quốc tế. Đến Đại hội XI, Đảng ta tiếp tục khẳng định: "Đổi mới mô hình tăng trưởng và cơ cấu lại nền kinh tế từ chủ yếu phát triển theo chiều rộng sang phát triển hợp lý giữa chiều rộng và chiều sâu; vừa mở rộng quy mô, vừa chú trọng nâng cao chất lượng, hiệu quả, tính bền vững; từ tăng trưởng chủ yếu dựa vào tăng vốn đầu tư, khai thác tài nguyên và sử dụng lao động giá rẻ sang tăng trưởng chủ yếu do áp dụng tiến bộ khoa học, công nghệ, nguồn nhân lực chất lượng cao, nâng cao năng suất lao động và chất lượng sản phẩm, phát triển công nghiệp, nông nghiệp, dịch vụ công nghệ cao, có giá trị gia tăng và sức cạnh tranh lớn gắn với phát triển kinh tế tri thức; gắn kết chặt chẽ phát triển kinh tế với thực hiện tiến bộ và công bằng xã hội, bảo vệ môi trường"⁽⁴⁾. Như vậy, mô hình "công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất

---

Vũ Văn Phúc, PGS. TS., Tạp chí Cộng sản

⁽¹⁾ Văn kiện Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương khóa VII, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1994, tr. 42.

⁽²⁾ Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2001, tr. 13, 15.

⁽³⁾ Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2006, tr. 87.

⁽⁴⁾ Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tr. tr.37, 38.)

nước gắn với phát triển kinh tế tri thức và bảo vệ tài nguyên môi trường"⁽⁵⁾ trong quá trình hội nhập quốc tế đã được Đảng ta hoàn thiện và đúc kết trên cơ sở thực tiễn của đất nước và thời đại.

1.1. Tư tưởng chỉ đạo chiến lược công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong thời kỳ đổi mới

Về bản chất, công nghiệp hóa kiểu rút ngắn và vượt đuổi lấy thông tin hóa thúc đẩy công nghiệp hóa. Ở các nước phương Tây, công nghiệp hóa giai đoạn đầu chủ yếu vận hành theo quy luật của nền kinh tế thị trường tự do. Nền kinh tế tri thức chỉ thực sự xuất hiện sau khi công nghiệp hóa đã hoàn tất. Là nước đi sau, so với các quốc gia phát triển, tiến trình công nghiệp hóa ở nước ta tuy bắt đầu muộn hơn mấy thập niên nhưng do được thừa hưởng những thành tựu to lớn của cách mạng công nghệ thông tin, chúng ta có thể rút ngắn thời gian bằng cách lấy kỹ thuật thông tin làm động lực, thúc đẩy thông tin hóa trong tiến trình công nghiệp hóa. Lấy thông tin hóa thúc đẩy công nghiệp hóa, lấy công nghiệp hóa thúc đẩy thông tin hóa nhằm tạo nên sự tương tác hài hòa giữa công nghiệp hóa và thông tin hóa là con đường tối ưu để thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa kiểu rút ngắn trong môi trường và điều kiện hội nhập kinh tế quốc tế.

Thực hiện công nghiệp hóa đúng đắn bằng cơ chế phát triển bền vững. Công nghiệp hóa kiểu mới là công nghiệp hóa phát triển bền vững, chú trọng xây dựng sinh thái và bảo vệ môi trường. Nó xa lạ với kiểu phát triển bằng mọi giá, phát triển trên cơ sở tước đoạt tài nguyên của các quốc gia kém phát triển, gây áp lực thương mại, tàn phá môi trường sinh thái. Quan điểm của chúng ta là phát triển kinh tế trên cơ sở khai thác hợp lý và hiệu quả tài nguyên, bảo vệ môi trường, tạo nên mối quan hệ hài hòa giữa con người và tự nhiên.

Công nghiệp hóa kiểu mới là công nghiệp hóa theo định hướng xã hội chủ nghĩa. Mục đích của phát triển phải là đem lại hạnh phúc cho nhân dân, sự cường thịnh cho đất nước, tạo công ăn việc làm cho người lao động và sự bình đẳng xã hội. Dân số nước ta khá đông, giá cả sức lao động lại thấp, vì vậy, trong tiến trình công nghiệp hóa, phải xử lý tốt quan hệ ngành nghề kỹ thuật cao mới và ngành nghề truyền thống, xử lý tốt quan hệ kinh tế ảo và kinh tế thực. Trên cơ sở điều chỉnh kết cấu kinh tế thế giới đang diễn ra, *một mặt*, chúng ta phải nhanh chóng phát triển các ngành nghề khoa học kỹ thuật cao; *mặt khác*, điều chỉnh và đổi mới các ngành nghề truyền thống nhằm tăng thêm việc làm và thu nhập cho nhân dân. Có như vậy chúng ta mới giải quyết được vấn đề tăng trưởng kinh tế, đồng thời giải quyết được vấn đề ổn định xã hội.

1.2. Những đổi mới, phát triển trong tương quan với mô hình phát triển cũ

Từ kinh tế kế hoạch tới kinh tế thị trường: trước đây, chúng ta phát triển theo mô hình kinh tế kế hoạch, còn công nghiệp hóa kiểu mới nhấn mạnh tác dụng của cơ chế thị trường. Điều đó đòi hỏi phải phối hợp bố trí, phân bổ các nguồn lực hợp lý, chú ý điều tiết kinh tế thông qua quan hệ cung cầu thị trường, xử lý chính xác đòn bẩy giá cả và tạo cơ chế cạnh tranh lành mạnh, tối ưu hóa cơ chế sản xuất tiêu dùng, sử dụng tài nguyên hiệu quả và tiết kiệm.

Xử lý hài hòa mối quan hệ giữa ưu tiên và đa dạng: con đường công nghiệp hóa truyền thống nhấn mạnh phát triển công nghiệp nặng một cách phiến diện, coi nhẹ phát triển nông nghiệp và công nghiệp hàng tiêu dùng. Con đường công nghiệp hóa hiện đại đòi hỏi phát triển hài hòa các thành tố của nền kinh tế quốc dân, làm cho các ngành nghề có khả năng thích ứng với yêu cầu phát triển, vừa chú ý phát triển công

⁽⁵⁾ Văn kiện Đại hội XI..., đã dẫn, tr. 75

ngành mũi nhọn, vừa chú ý phát triển nông nghiệp và công nghiệp tiêu dùng, tạo nên sức mạnh tổng hợp, đáp ứng tốt nhất sự tăng trưởng và nhu cầu đa dạng của nhân dân. Quá trình công nghiệp hóa phải tuân theo quy luật kinh tế khách quan, tăng trưởng bền vững. Muốn vậy, phải tích cực ứng dụng những thành tựu mới nhất của khoa học kỹ thuật, nâng cao chất lượng và số lượng sản phẩm, hạ giá thành sản phẩm.

Mối quan hệ công – tư: từ chỗ quá nhấn mạnh kinh tế công hữu trước đây, ngày nay cần chú ý phát triển kết hợp hài hòa giữa kinh tế công hữu với kinh tế tư hữu. Cho phép tồn tại nhiều thành phần kinh tế, các thành phần kinh tế đều bình đẳng trong môi trường cạnh tranh lành mạnh, đúng pháp luật.

Yếu tố truyền thống và nhân tố con người: trước đây chúng ta chỉ coi trọng yếu tố truyền thống, còn ngày nay chúng ta coi trọng nhân tố con người, coi con người là trung tâm của sự phát triển. Con đường công nghiệp hóa truyền thống ít khi coi trọng phát huy tác dụng tích cực của con người. Con đường công nghiệp hóa, hiện đại hóa ngày nay lại nhấn mạnh phát triển công nghiệp phải có lợi cho tiết kiệm và sử dụng hiệu quả tài nguyên, coi trọng khai thác nguồn nhân lực, coi trọng phát huy tính năng động và tính sáng tạo của con người, coi trọng phát triển toàn diện con người trong sự phát triển cân đối hài hòa với kinh tế, xã hội, sinh thái, văn hóa.

Công nghiệp thúc đẩy nông nghiệp: con đường công nghiệp hóa truyền thống của nước ta coi nhẹ phát triển nông nghiệp, chỉ chú ý lấy phát triển công nghiệp nặng làm chính, hạn chế lưu động và chuyển dịch lao động nông thôn, vì thế không giải phóng được sức lao động, kìm hãm phát triển. Còn con đường công nghiệp hóa, hiện đại hóa theo quan điểm mới đã bao hàm cả công nghiệp hóa và hiện đại hóa nông nghiệp, chú ý hợp lý quan hệ giữa thành thị và nông

thôn, giữa công nghiệp và nông nghiệp, nhấn mạnh sự thúc đẩy lẫn nhau giữa công nghiệp và nông nghiệp, công nghiệp nuôi dưỡng và thúc đẩy nông nghiệp, thúc đẩy lao động dồi dào nông thôn chuyển dịch ra thành thị.

Từ đóng cửa tới mở cửa: nếu công nghiệp hóa truyền thống nước ta phát triển trong môi trường đóng cửa đất nước, thì công nghiệp hóa kiểu mới coi trọng hiệu quả sử dụng vốn, kỹ thuật, nhân tài, tài nguyên để phát triển, coi trọng phân công xã hội hóa và xã hội hóa sản xuất lớn, coi trọng phân công quốc tế, xúc tiến đổi mới mở cửa, thực hiện bố cục hợp lý các ngành nghề công nghiệp trong nước để phát triển trong điều kiện hội nhập quốc tế.

1.3. Nội hàm con đường công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong thời kỳ đổi mới để phát triển bền vững

Thông tin hóa và công nghiệp hóa: ở đây có ba vấn đề quan trọng. *Một là*, thông tin hóa thúc đẩy công nghiệp hóa, và sự kết nối, kết hợp giữa thông tin hóa và công nghiệp hóa sẽ sản sinh nhiều ngành nghề mới như chế tạo thiết bị thông tin, sản xuất phần mềm, phục vụ thông tin. Khi kết hợp với các ngành nghề truyền thống, nó góp phần nâng cao năng suất lao động, cải cách hiệu quả quản lý kinh tế vi mô và vĩ mô, làm nảy sinh phương thức sản xuất kinh doanh mới và trạng thái ngành nghề mới. *Hai là*, sự hòa hợp, thúc đẩy lẫn nhau giữa thông tin hóa với công nghiệp hóa sẽ giảm sự tiêu hao, lãng phí. *Ba là*, thông tin hóa có khả năng thúc đẩy công nghiệp hóa bởi nó tạo ra sự nâng đỡ về mặt kỹ thuật, tài nguyên, quản lý, thị trường cho công nghiệp hóa, tạo ra hệ thống cung cấp môi trường và kỹ thuật bên ngoài khá tốt cho công nghiệp hóa phát triển nhanh. Tác động của thông tin hóa đối với công nghiệp hóa biểu hiện thành quá trình học tập và khuyến tán kỹ thuật, khuyến tán và thẩm thấu kỹ thuật thông tin, trở thành động lực nâng cao hiệu

quả và sức cạnh tranh, giảm giá thành và liên tục đổi mới. Đồng thời, cũng dẫn đến hướng sản xuất của nhiều sản phẩm và phục vụ được chuyển dịch hoặc thay thế như CAD/CAM, hệ thống chế tạo phần mềm kỹ thuật cao. Ở nước ta, cùng lúc phải kết hợp thông tin hóa và công nghiệp hóa nhằm lấy thông tin hóa thúc đẩy mạnh mẽ hơn nữa tiến trình công nghiệp hóa.

Công nghiệp hóa, thông tin hóa và phát triển bền vững: Đây chính là một nguyên tắc quan trọng của phát triển, vì *thứ nhất*, nó gắn liền phát triển kinh tế với bảo vệ môi trường sinh thái. *Thứ hai*, phát triển bền vững đòi hỏi hình thành mô hình phát triển kinh tế mới: phát triển kinh tế tuần hoàn. *Thứ ba*, nó phù hợp với yêu cầu của thời đại ngày nay khi phải đối mặt với nhiều vấn đề toàn cầu, như ô nhiễm môi trường, biến đổi khí hậu... Giải quyết tốt mâu thuẫn phát triển kinh tế với bảo vệ môi trường là then chốt của thực hiện phát triển bền vững. Ở đây, vai trò của thông tin rất quan trọng, bởi lẽ nó làm cho toàn dân biết được mục đích đúng đắn của phát triển và có thái độ tích cực đối với phát triển kinh tế và bảo vệ môi trường sinh thái.

Chất lượng nguồn nhân lực với công nghiệp hóa: *thứ nhất*, con đường công nghiệp hóa, hiện đại hóa phải lấy con người làm gốc, phát huy tối đa trí tuệ của con người, coi trọng việc nâng cao tố chất và tính chuyên nghiệp hóa của con người, tăng thêm cơ hội chọn lựa, thoả mãn nhu cầu tham dự và hưởng thụ của con người. *Thứ hai*, đầu tư nâng cao chất lượng nguồn nhân lực phản ánh bản chất của công nghiệp hóa, hiện đại hóa vì khi công nghiệp hóa đi vào chiều sâu thì yêu cầu chất lượng nguồn nhân lực phải tăng lên. Việc nâng cao chất lượng nguồn nhân lực sẽ đáp ứng được yêu cầu này. *Thứ ba*, để đi theo con đường công nghiệp hóa, hiện đại hóa theo kiểu rút ngắn, việc chọn lựa kỹ thuật tiên tiến là một đòi hỏi cấp thiết. Điều đó dẫn tới yêu cầu phải tăng

cường đào tạo nâng cao chất lượng sức lao động, nâng cao trình độ kỹ thuật.

2. Nguyên tắc chiến lược công nghiệp hóa, hiện đại hóa ở nước ta trong thời kỳ mới

2.1. Nguyên tắc điều chỉnh và nâng cấp cơ cấu ngành nghề

2.1.1. Phát triển kỹ thuật cao đồng thời với cải tạo, nâng cấp ngành nghề truyền thống

Phát triển các ngành nghề kỹ thuật cao mới là một yêu cầu cấp bách. Để công nghiệp hóa, hiện đại hóa thành công nhất thiết phải nâng cấp, đổi mới cơ cấu ngành nghề. Phải tăng tốc phát triển và ứng dụng rộng rãi công nghệ thông tin, đẩy nhanh thông tin hóa kinh tế quốc dân và xã hội; tích cực phát triển ngành nghề kỹ thuật cao mới nhằm tạo nên sự đột phá đối với tăng trưởng kinh tế. Kỹ thuật cao mới, đặc biệt là công nghệ thông tin với hàm lượng kỹ thuật cao, tốc độ phát triển nhanh, lực thẩm thấu và lực thúc đẩy mạnh, có khả năng tạo nên sức mạnh phát triển kiểu rượt đuổi, từng bước đưa chúng trở thành ngành công nghiệp mũi nhọn và tạo nên chuỗi trưởng thành mới của kinh tế quốc dân.

Cải tạo, nâng cấp công nghiệp truyền thống. Để làm tốt, phải đẩy mạnh công tác quy hoạch, thông qua cải cách, điều chỉnh và cải tạo kỹ thuật, tối ưu hóa kết cấu, phát triển quy mô kinh doanh, đổi mới nhãn hiệu, nâng cao trình độ kỹ thuật sản xuất; nhanh chóng dùng kỹ thuật thông tin, kỹ thuật cao mới cải tạo, nâng cao chất lượng sản phẩm truyền thống.

2.1.2. Tối ưu hóa cơ cấu ngành nghề

Xử lý chính xác quan hệ giữ phát triển ngành nghề kỹ thuật cao mới và phát triển ngành nghề truyền thống, kết hợp cải tạo, nâng cấp ngành nghề truyền thống trên cơ sở vận dụng kỹ thuật cao, nâng cao khởi điểm của phát triển – phát huy ưu thế phát triển sau; ngành nghề kỹ thuật cao mới phải tạo ra cơ sở nâng đỡ kỹ thuật rất mạnh cho

cải tạo ngành nghề truyền thống, trong xúc tiến nâng cấp và phát triển công nghiệp truyền thống, mở ra không gian rộng lớn cho phát triển tự thân.

Xử lý chính xác quan hệ giữa phát triển ngành nghề kiểu tập trung tiền vốn, kỹ thuật và phát triển ngành nghề kiểu tập trung lao động. Số lượng lao động lớn, giá cả sức lao động thấp, là ưu thế đặc biệt trong cạnh tranh kinh tế quốc tế của nước ta. Phải chú ý phát huy đầy đủ tác dụng của nguồn nhân lực trên cơ sở kết hợp tốt giữ phát triển ngành nghề kiểu tập trung tiền vốn kỹ thuật với ngành nghề tập trung lao động, vừa chú ý phát triển ngành nghề kiểu tập trung tiền vốn, kỹ thuật, vừa tiếp tục phát triển ngành nghề kiểu tập trung lao động có năng lực thu hút việc làm mạnh, song song với việc tối ưu hóa kết cấu kinh tế, ngành nghề, để vừa phát huy đầy đủ thế mạnh tài nguyên sức lao động, vừa giảm áp lực và sức ép việc làm. Phát triển ngành nghề phải căn cứ vào nguyên tắc giá thành, tùy công việc và thời điểm mà tính toán hợp lý: công đoạn nào cần sử dụng thiết bị và kỹ thuật tiên tiến, công đoạn nào có thể sử dụng thao tác nhân công.

Xử lý thật tốt quan hệ của phát triển kinh tế ảo và phát triển kinh tế thực. Kinh tế ảo là sản phẩm của chế độ tín dụng và tư bản tiền tệ trong kinh tế thị trường, thông thường bao gồm cổ phiếu, kỳ phiếu, trái phiếu, sản phẩm phái sinh tài chính. Kinh tế thực là hoạt động kinh tế cung cấp sản phẩm vật chất và dịch vụ của nông nghiệp, công nghiệp, giao thông vận tải, trao đổi vật phẩm buôn bán thương mại, nghề kiến trúc, nghề dịch vụ. Từ những năm 80 thế kỷ XX tới nay, hình thức của tư bản ảo ngày càng đa dạng hóa, trình độ giả định hóa của tư bản cũng ngày càng cao, kinh tế thực là cơ sở của kinh tế ảo, kinh tế ảo đã độc lập tương đối với kinh tế thực nhưng không thể hoàn toàn thoát ly kinh tế thực. Phát triển của kinh tế ảo, về tổng thể có tác dụng xúc

tiến tích cực cho phát triển kinh tế quốc dân, nhưng nếu kinh tế ảo phát triển không thích đáng, sẽ gây ảnh hưởng tiêu cực. Kinh tế ảo bành trướng quá mức, sẽ hình thành kinh tế bong bóng, dẫn tới phá hoại kinh tế thực, thậm chí có thể dẫn đến hiện tượng hoảng tài chính và suy thoái kinh tế.

Vì vậy phát triển kinh tế ảo phải lấy phát triển kinh tế thực làm cơ sở, phục vụ cho phát triển kinh tế thực. Kinh tế ảo phải phát triển vững chắc đúng mức, không được mở rộng mù quáng, bành trướng quá mức. Vì thế, trong tiến trình đẩy nhanh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, phải xử lý thỏa đáng quan hệ phát triển kinh tế ảo với phát triển kinh tế thực. Phải coi trọng phát triển kinh tế ảo, nhưng phải phát triển thật vững chắc kinh tế thực nhằm phát huy đầy đủ tác dụng thúc đẩy tích cực của kinh tế ảo với kinh tế quốc dân, đồng thời ngăn chặn và hóa giải ảnh hưởng tiêu cực của nó, bảo đảm cho kinh tế quốc gia phát triển an toàn, lành mạnh.

2.2. Nguyên tắc hòa hợp thúc đẩy lẫn nhau của công nghiệp hóa, hiện đại hóa với thông tin hóa

2.2.1. Cốt lõi của hòa hợp công nghiệp hóa, hiện đại hóa với thông tin hóa là tạo sự thúc đẩy lẫn nhau giữa chúng

Ở tầng diện kỹ thuật, mối hòa hợp này nhằm tập hợp và sáng tạo nhiều hơn nữa các tri thức mới, kỹ thuật mới của thế giới ngày nay nhằm tạo nên sự đột biến trong phát triển. Ở tầng diện sản phẩm, hình thành những điều chỉnh hợp lý, trên cơ sở các sản phẩm đã có, tiến tới sản xuất những sản phẩm mới vừa có khả năng bảo lưu một phần công năng sản phẩm vốn có, vừa có những tính năng mới bảo đảm chất lượng và sự vượt trội của sản phẩm đó với sản phẩm cũ. Ở tầng diện thị trường, điều chỉnh lại và hình thành những tổ hợp thị trường mới trên cơ sở các thị trường đã có. Về tầng diện tổ chức, không những đề cập đổi mới kết cấu

nội bộ mà quan trọng hơn là tạo nên liên hệ với bên ngoài, nhất là đổi mới của liên kết mạng hóa. Về tăng diện chế độ, một mặt, điều chỉnh và hoàn thiện các chính sách đã có; mặt khác, xây dựng chính sách quản chế mới, và ở mỗi chính sách, cần tăng cường thêm yêu cầu pháp quy mới tương ứng với các biện pháp chính sách mới.

2.2.2. Lấy thông tin hóa thúc đẩy công nghiệp hóa, hiện đại hóa thực hiện chiến lược phát triển quốc gia: phát triển kiểu rượt đuổi

Sử dụng thông tin hóa nâng cao hiệu suất công nghiệp hóa, cải tạo ngành nghề truyền thống, nâng cao hiệu suất, thúc đẩy mạnh mẽ quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa. lấy thông tin hóa thúc đẩy ngành năng lượng mới và vật liệu mới phát triển.

Lấy thông tin hóa thúc đẩy công nghiệp hóa, rút ngắn khoảng cách công nghiệp hóa của nước ta với các nước phát triển. Phải mở cửa hơn nữa, hình thành sức mạnh tham gia vào chuỗi giá trị kinh tế toàn cầu, lợi dụng sức mạnh kỹ thuật tiến bộ cao, nhất là kỹ thuật thông tin, thực hiện phát triển kiểu rượt đuổi.

2.2.3. Lấy thị trường hóa thúc đẩy hòa hợp công nghiệp hóa, hiện đại hóa và thông tin hóa

Quá trình xúc tiến việc hòa hợp công nghiệp hóa và thông tin hóa, thực hiện phương thức vận hành của thị trường hóa, thông tin hóa cải tạo các ngành công nghiệp truyền thống, thực chất là dùng tư bản thông tin, tri thức hiện đại thúc đẩy và làm sống động tư bản vật chất, dùng lượng tài nguyên mới để tổ chức lại tài nguyên cũ. Vì vậy thông tin hóa phải kết hợp với thị trường hóa, thông tin hóa cải tạo các ngành công nghiệp truyền thống phải lấy sự linh hoạt của thị trường để định hướng, thông qua cơ chế thị trường mà bố trí tài nguyên để thực hiện cho hợp lý. Trong điều kiện như thế, vai trò của Nhà nước chủ yếu là tạo

dựng điều kiện và môi trường thuận lợi, chẳng hạn như xây dựng kết cấu hạ tầng thông tin, định ra chính sách thúc đẩy lưu động tài nguyên và giáo dục đào tạo...

2.3. Nguyên tắc thúc đẩy lẫn nhau của thị trường hóa với đô thị hóa

2.3.1. Phát triển thích ứng kinh tế xã hội

Về khách quan, công nghiệp hóa luôn gắn liền với đô thị hóa. Lâu nay, tiến triển đô thị hóa có phần lạc hậu hơn so với tiến trình công nghiệp hóa. Phải chú ý khu vực nông thôn, phát triển thị trấn nhỏ, xúc tiến công nghiệp hóa nông nghiệp, để tập hợp nhân lực, vật lực, tập trung tiền vốn, tập hợp công thương nghiệp, phát triển doanh nghiệp vừa và nhỏ, thúc đẩy phát triển công nghiệp, dịch vụ, giải quyết căn bản vấn đề nông nghiệp, nông dân và nông thôn.

2.3.2. Công nghiệp hóa thúc đẩy đô thị hóa

Kết quả của công nghiệp hóa là sản phẩm công nghiệp trở thành chủ đạo của thị trường, tạo nhiều công ăn việc làm cho xã hội, kinh tế công nghiệp trở thành chủ đạo của kinh tế quốc dân. Thành thị hóa sản sinh theo cách mạng công nghiệp, công nghiệp càng phát đạt thì trình độ thành thị hóa càng cao.

Công nghiệp hóa làm tăng nhanh dân số ở đô thị. Do thành phố nhất là thành phố lớn có năng lực tổng hợp khá mạnh, là trung tâm chính trị, văn hóa, dịch vụ của khu vực sở tại và khu vực chung quanh và trung tâm tụ tập hàng hóa, là nơi tập trung tiền vốn kỹ thuật sức lao động, doanh nghiệp công nghiệp đều lấy thành phố làm nơi chọn lựa đầu tiên để tiến vào ở đó, từ đó thu hút dân số nông thôn tụ tập vào thành phố.

Công nghiệp hóa vừa tăng cường công năng thành phố, vừa yêu cầu hoàn thiện hiện đại hóa thành phố. Hiện đại hóa thành thị không tách rời sự nâng đỡ của hệ thống công nghiệp hiện đại: hiện đại hóa giao thông, hiện đại hóa thông tin, đòi hỏi thành phố trở thành trung tâm giáo dục, khoa học

kỹ thuật, trung tâm thông tin, trung tâm giao lưu thương mại, trung tâm sản xuất, trung tâm dịch vụ, yêu cầu môi trường thành phố đẹp đẽ, văn hóa phát triển, môi trường sinh thái tốt lành, từ đó đã tăng cường công năng thành thị.

2.3.3. Thành thị hóa thúc đẩy công nghiệp hóa, hiện đại hóa

Thành thị hóa thúc đẩy tập trung yếu tố công nghiệp hóa, tạo ra tập trung và trao đổi, lưu động về thị trường, tiền vốn, kỹ thuật, nhân lực, thông tin, năng lượng vật tư cho công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

Tối ưu hóa môi trường bên ngoài công nghiệp hóa. Công nghiệp hóa không tách rời môi trường bên ngoài tốt đẹp, bao gồm môi trường chính trị, môi trường sản xuất, môi trường sinh hoạt, môi trường kinh doanh, môi trường giao thông, thông tin, môi trường phục vụ chính trị, môi trường bên ngoài tốt đẹp, có lợi cho xúc tiến công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

2.3.4. Tối ưu hóa sự thúc đẩy lẫn nhau của thành thị hóa với công nghiệp hóa, hiện đại hóa

Then chốt của thúc đẩy lẫn nhau giữa công nghiệp hóa với thành thị hóa ở chỗ nâng cao thích hợp nhu cầu chung của sức cạnh tranh, công nghiệp hóa có thể dựa vào hiện đại hóa thành thị nâng cao sức cạnh tranh công nghiệp, thành thị hóa có thể dựa vào công nghiệp hóa tăng cường hơn nữa sức cạnh tranh và sức hấp dẫn của thành thị.

Công nghiệp càng phát triển thì trình độ thành thị hóa càng cao, trình độ hiện đại hóa thành thị càng cao, thì trình độ hiện đại hóa công nghiệp cũng càng phát triển.

2.4. Nguyên tắc thúc đẩy lẫn nhau của công nghiệp hóa, hiện đại hóa với thị trường hóa, quốc tế hóa

2.4.1. Phát huy thế mạnh thị trường hóa xúc tiến công nghiệp hóa, hiện đại hóa

Nhìn từ phát triển kinh tế xã hội nước ta, thị trường là sức mạnh tích cực nhất chỉ dẫn bố trí tài nguyên, các nguồn lực phát triển, nhất là yếu tố khoa học kỹ thuật.

Cải cách thị trường hóa nước ta đã xúc tiến xung lực lớn mạnh thúc đẩy doanh nghiệp tìm kiếm cơ hội thị trường, nguyện vọng lấy kỹ thuật giành lấy thị trường cũng vô cùng bức thiết, do đó thị trường hóa đã xúc tiến công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

2.4.2. Xúc tiến thúc đẩy lẫn nhau công nghiệp hóa, hiện đại hóa với thị trường hóa, thành thị hóa

Phát triển thịnh vượng của dịch vụ là một đặc trưng rõ rệt của kinh tế hiện đại hóa. Ra sức phát triển nghề dịch vụ là yêu cầu tất nhiên của đẩy nhanh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, việc này đều có tác dụng quan trọng đối với xúc tiến phát triển cân đối hài hòa nền kinh tế quốc dân, nâng cao hiệu quả và hiệu suất kinh tế, mở rộng việc làm, tăng nhanh tiến trình thành thị hóa, cải thiện đời sống nhân dân.

Coi trọng hơn nữa phát triển dịch vụ, nâng cao rõ rệt tỷ trọng dịch vụ trong kinh tế quốc dân. Nhất là phải đẩy nhanh phát triển nghề dịch vụ hiện đại, như tài chính, du lịch, tư vấn, đẩy nhanh phát triển giáo dục, văn hóa, y tế, sự nghiệp bảo vệ sức khỏe và thể dục thể thao. Đồng thời, phải tiếp tục phát triển những nghề dịch vụ truyền thống, như giao thông vận tải, kho tàng, mậu dịch bán buôn và bán lẻ, ăn uống, sửa chữa, trang điểm, nhất là phải thích ứng với biến đổi xã hội, tích cực phát triển nghề phục vụ khu vực xã hội như phục vụ gia chánh, dưỡng lão, giữ trẻ, chăm sóc sinh hoạt, bảo vệ an toàn khu vực xã hội, bảo vệ cây xanh. Những việc này có ý nghĩa quan trọng đối với cải thiện môi trường tiêu dùng và chất lượng sống của cư dân, cũng xúc tiến sự thúc đẩy lẫn nhau của công nghiệp hóa, hiện đại hóa, thị trường hóa, thành thị hóa.

2.5. Nguyên tắc kết hợp giữa công nghiệp hóa, hiện đại hóa với xây dựng kết cấu hạ tầng

Phải tăng cường xây dựng kết cấu hạ tầng, thủy lợi, giao thông vận tải và kết cấu hạ tầng thông tin... nhằm phát triển đồng bộ công nghiệp hóa với xây dựng kết cấu hạ tầng.

2.6. Nguyên tắc kết hợp công nghiệp hóa, hiện đại hóa với xây dựng xã hội kiểu tiết kiệm năng lượng, kiểu thân thiện với môi trường

2.6.1. Công nghiệp hóa, hiện đại hóa kết hợp với ra sức phát triển kinh tế tiết kiệm

Kiên trì nguyên tắc khai thác tiết kiệm cùng coi trọng, ưu tiên tiết kiệm là con đường công nghiệp hóa kiểu mới phải tuân theo. phải ra sức mở rộng tiết kiệm năng lượng tiết kiệm nước tiết kiệm đất, tiết kiệm vật liệu, tăng cường sử dụng tổng hợp tiết kiệm tài nguyên, hoàn thiện hệ thống thu hồi năng lượng tái sinh, mở rộng toàn diện sản xuất sạch, hình thành phương thức tăng trưởng kiểu tiết kiệm, đầu tư thấp, tiêu hao thấp, ít chất thải và hiệu suất cao.

Tích cực khai thác và phổ biến rộng kỹ thuật tiết kiệm, thay thế và lợi dụng tuần hoàn nguồn năng lượng, tăng nhanh cải tạo kỹ thuật tiết kiệm năng lượng hạ thấp tiêu hao của doanh nghiệp, đối với công nghệ và sản phẩm tiêu hao cao, ô nhiễm nặng, kỹ thuật lạc hậu thì thực hiện chế độ đào thải mang tính cưỡng chế.

Tăng cường ý thức tiết kiệm, khuyến khích sản xuất và sử dụng sản phẩm tiết kiệm năng lượng, tiết kiệm nước, bảo vệ môi trường, hình thành mô hình tiêu dùng lành mạnh văn minh, tiết kiệm tài nguyên.

2.6.2. Kết hợp giữa công nghiệp hóa, hiện đại hóa và bảo vệ môi trường

Kiên quyết khắc phục tình trạng ô nhiễm, có chế tài xử phạt đủ mạnh, hạ thấp

khối lượng vật ô nhiễm thải ra, giải quyết thiết thực vấn đề nổi cộm ảnh hưởng đến phát triển kinh tế xã hội, nhất là nguy hại nghiêm trọng đến sức khỏe nhân dân.

Xử lý tổng hợp môi trường thành thị lớn, vừa, tăng cường phòng chống ô nhiễm công nghiệp, đẩy nhanh việc xử lý Anfure dioxide nhà máy điện nhiên liệu là than đá, coi trọng kiểm soát khí thải và hiệu ứng nhà kính, xử lý thỏa đáng rác sinh hoạt và vật phế thải nguy hiểm.

Ra sức phát triển công nghiệp bảo vệ môi trường, xây dựng thể chế đầu tư lưu thông vốn bảo vệ môi trường theo phương thức xã hội hóa, vận dụng biện pháp kinh tế thúc đẩy tiến trình thị trường hóa xử lý ô nhiễm.

Trong tiến trình công nghiệp hóa phải thiết thực bảo vệ tốt sinh thái tự nhiên.

3. Giải pháp chiến lược công nghiệp hóa, hiện đại hóa gắn với phát triển kinh tế tri thức và bảo vệ tài nguyên môi trường

3.1. Lấy khoa học công nghệ, giáo dục đào tạo làm nền tảng thúc đẩy mở rộng công nghiệp hóa, hiện đại hóa

3.1.1. Tiến bộ khoa học kỹ thuật là nhân tố có tính quyết định thành bại của công nghiệp hóa, hiện đại hóa

Đẩy mạnh nghiên cứu cơ bản và ứng dụng khoa học công nghệ tiên tiến, hiện đại, xác định đúng con đường phát triển khoa học kỹ thuật thế giới, chọn lựa lĩnh vực nghiên cứu nước ta có thế mạnh nhất định, có ý nghĩa quan trọng đối với phát triển kinh tế và xã hội nước ta, như công nghệ sinh học, công nghệ thông tin, công nghệ môi trường, tập trung lực lượng, gắng sức giành lấy đột phá mới, đẩy mạnh đổi mới kỹ thuật và tập trung thành hệ thống, thực hiện phát triển kỹ thuật kiểu rượt đuổi.

Khuyến khích đổi mới khoa học kỹ

thuật: tại các lĩnh vực then chốt, nắm lấy kỹ thuật cốt lõi và đã có những quyền tài sản tri thức tự chủ; ở những lĩnh vực kỹ thuật cao quan hệ tới vận mệnh quốc gia và an ninh quốc gia, nâng cao năng lực tự chủ đổi mới.

Đặt khoa học kỹ thuật vào vị trí quan trọng, thực thi hạng mục công trình kỹ thuật cao mới trọng đại, xúc tiến ngành nghề hóa thành quả đổi mới khoa học kỹ thuật.

Chọn lựa lĩnh vực trọng điểm của công nghiệp phụ trợ, công nghiệp chế biến nông sản phẩm, lợi dụng tổng hợp tài nguyên, đẩy nhanh khai thác kỹ thuật thúc đẩy nâng cấp ngành nghề truyền thống, kỹ thuật then chốt và kỹ thuật đồng bộ, tăng nhanh thúc đẩy kỹ thuật nâng cấp ngành nghề truyền thống, phải tiếp tục đi vào chiều sâu cải cách thể chế khoa học kỹ thuật, về căn bản giải quyết hiện tượng khoa học kỹ thuật không ăn khớp với kinh tế, tăng tốc chuyển hóa thành quả khoa học kỹ thuật sang sức sản xuất hiện thực.

Thúc đẩy xây dựng hệ thống đổi mới khoa học công nghệ quốc gia, phát huy tác dụng quan trọng trong đổi mới tri thức của các trường đại học cao đẳng và các tổ chức nghiên cứu khoa học, ủng hộ nâng đỡ doanh nghiệp trở thành chủ thể của đầu tư khai thác nghiên cứu khoa học và đổi mới kỹ thuật, phát huy tác dụng của đầu tư rủi ro, hình thành cơ chế xúc tiến vận hành tư bản đổi mới khoa học kỹ thuật sáng lập doanh nghiệp và tụ hội nhân tài, hoàn thiện và chấp hành nghiêm túc chế độ bảo hộ quyền tài sản tri thức.

3.1.2. Kiên trì ưu tiên phát triển, đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục - đào tạo

Phát triển khoa học kỹ thuật, kinh tế cho tới thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa đều quyết định ở nâng cao tố chất người lao động, đào tạo khối lượng lớn nhân tài đủ tiêu chuẩn. Tài nguyên nhân lực, nhất là

nhân tài quan trọng hơn bất cứ tài nguyên nào khác. Giáo dục là cơ sở phát triển khoa học kỹ thuật và đào tạo nhân tài, trong xây dựng hiện đại hóa có vai trò tính dẫn đầu, phải kiên trì đặt ở vị trí chiến lược ưu tiên phát triển. Phải quán triệt toàn diện phương châm giáo dục của Đảng, ra sức thúc đẩy đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục đào tạo, đi sâu vào cải cách giáo dục, không ngừng kiện toàn và hoàn thiện thể chế giáo dục, ưu hóa kết cấu giáo dục, mở rộng nguồn tài nguyên giáo dục, ra sức đẩy giáo dục tố chất, nâng cao toàn diện chất lượng giáo dục, thông qua đổi mới và phát triển giáo dục, đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, đào tạo, bồi dưỡng, phát triển nhân tài trong tất cả các lĩnh vực.

3.2. Lấy phát triển bền vững làm tiêu chí để tiến hành công nghiệp hóa, hiện đại hóa

Tiếp tục thực thi chiến lược phát triển bền vững là yêu cầu mang tính căn bản của con đường công nghiệp hóa, hiện đại hóa, cũng là chương trình kế hoạch lâu dài quan hệ đến sinh tồn và phát triển của dân tộc. Trong quá trình thúc đẩy công nghiệp hóa, hiện đại hóa, phải coi trọng phát triển bền vững, nghiêm chỉnh chấp hành bảo vệ môi trường và bảo vệ tài nguyên.

Khai thác và sử dụng hợp lý các loại tài nguyên tự nhiên, coi trọng cao độ bảo vệ tài nguyên nước, giải quyết khẩn trương vấn đề một số khu vực thiếu tài nguyên nước và ô nhiễm nặng.

Làm tốt điều chỉnh xử lý tổng hợp tài nguyên đất đai quốc gia. Quốc gia và xã hội đều phải tăng thêm đầu tư, đẩy mạnh việc bảo vệ và xây dựng sinh thái, đẩy mạnh việc xử lý ô nhiễm môi trường thành thị và nông thôn, phát triển ngành nghề bảo vệ môi trường, mở rộng phổ biến sản xuất sạch, sản xuất xanh, kiện toàn hệ thống theo dõi đo đạc môi trường, khí tượng và đề phòng, giảm nhẹ thiên tai.

Xây dựng hệ thống pháp luật hoàn chỉnh, tăng cường ý thức bảo vệ môi trường của toàn dân. Kiên trì vận dụng cơ chế Chính phủ kiểm soát kết hợp với cơ chế thị trường, nhất là phải phát huy tối đa vai trò quan trọng của Chính phủ trong bảo vệ tài nguyên và môi trường theo pháp luật.

Trước đây khi thực hiện công nghiệp hóa kiểu cũ, ở trình độ thấp nên lãng phí tài nguyên, năng suất thấp kém, hiệu quả kinh tế không cao, thiếu sức cạnh tranh. Con đường công nghiệp hóa, hiện đại hóa gắn với phát triển bền vững được thực hiện theo hướng phát triển cân bằng hài hòa giữa con người và tự nhiên, giữa kinh tế và xã hội.

Thực thi đổi mới chiến lược phát triển bền vững đòi hỏi: *một là*, tiết kiệm năng lượng và bảo vệ môi trường, liên tục nâng cao hàm lượng khoa học kỹ thuật của công nghiệp hóa, giảm tiêu hao tài nguyên và ô nhiễm môi trường; *hai là*, lấy hiệu quả kinh tế, hiệu quả xã hội và hiệu quả sinh thái làm mục tiêu của công nghiệp hóa, hiện đại hóa; *ba là*, trong phát triển công nghiệp phải xử lý tốt quan hệ giữa công nghiệp hóa với dân số, môi trường, tăng cường năng lực phát triển bền vững của phát triển các ngành công nghiệp; *bốn là*, xây dựng chế độ công nghiệp xanh, dùng kỹ thuật xanh cải tạo hệ thống công nghiệp truyền thống, ra sức phổ biến mở rộng sản xuất sạch; *năm là*, xây dựng hệ thống sát hạch công nghiệp hóa vận hành giá thấp kiểu chất lượng, tăng cường mức độ quản lý môi trường trong điều chỉnh cơ cấu ngành nghề.

3.3. Lấy công nghệ thông tin thúc đẩy công nghiệp hóa, hiện đại hóa

3.3.1. Ra sức phát triển ngành nghề kỹ thuật cao mới, lấy công nghệ thông tin làm đầu tàu

Phải chiếm lĩnh những đỉnh cao tri thức kỹ thuật để hình thành sức cạnh tranh chủ đạo. Đẩy nhanh phát triển công nghệ thông tin, trọng điểm là tăng nhanh ngành nghề

hóa kỹ thuật thông tin cốt lõi, như đường truyền thông tin tốc độ cao, máy tính tính năng cao, phần mềm hệ thống kiểu mới, hệ thống mạng siêu cao tốc, trang bị thông tin di động thế hệ mới, hệ thống truyền hình kỹ thuật số, v.v...

3.3.2. Lấy kỹ thuật thông tin cải tạo các ngành công nghiệp truyền thống

Thông qua kỹ thuật cao hiện đại, nhất là kỹ thuật thông tin để cải tạo ngành nghề truyền thống, thực hiện tối ưu hóa cơ cấu ngành, vùng công nghiệp, đẩy tăng nhanh tối ưu hóa năng cấp của các ngành nghề, kết hợp kỹ thuật thông tin, kỹ thuật tự động hóa, kỹ thuật quản lý hiện đại vào cùng nhau, hiện đại hóa các ngành nghề nước ta.

3.3.3. Lấy kỹ thuật thông tin xúc tiến thông tin hóa nền kinh tế quốc dân và xã hội

Khuyến khích các ngành nghề và doanh nghiệp, bao gồm cả nông nghiệp và dịch vụ, ứng dụng rộng rãi kỹ thuật thông tin, nâng cao trình độ ứng dụng phổ cập máy tính và mạng, tăng cường khai thác lợi dụng tài nguyên thông tin.

Thúc đẩy thông tin hóa kinh tế quốc dân và xã hội, tài chính, thương mại và các lĩnh vực khác của kinh tế quốc dân, ứng dụng rộng rãi kỹ thuật thông tin, hình thành cục diện lấy ngành nghề kỹ thuật cao mới làm dẫn đầu, dịch vụ phát triển toàn diện, làm cho thông tin hóa thúc đẩy công nghiệp hóa và công nghiệp hóa xúc tiến thông tin hóa.

3.4. Kiên trì lấy đổi mới, mở cửa làm động lực

3.4.1. Đổi mới, mở cửa là động lực của phát triển

Đổi mới, mở cửa là động lực to lớn của phát triển kinh tế, cũng là một động lực lớn mạnh của con đường công nghiệp hóa, hiện đại hóa. *Một mặt*, phải kiên trì lấy hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường định hướng XHCN làm phương thức, tiếp tục thúc đẩy

cải cách cơ chế thị trường, thực hiện đột phá mới của cải cách. Phải kiên trì và hoàn thiện chế độ kinh tế cơ bản chấp nhận cùng tồn tại nhiều thành phần kinh tế, nhiều loại chế độ sở hữu cùng phát triển. Tiếp tục đi vào chiều sâu việc cải cách doanh nghiệp nhà nước, lấy xây dựng chế độ doanh nghiệp hiện đại làm trọng điểm, thúc đẩy doanh nghiệp chuyển đổi cơ chế kinh doanh, đẩy mạnh đổi mới kỹ thuật và cải tạo kỹ thuật, cải thiện quản lý kinh doanh. Phải kiện toàn hơn nữa hệ thống thị trường, hoàn thiện cơ chế cạnh tranh thị trường, ra sức chỉnh đốn và quy phạm trật tự kinh tế thị trường, tăng cường kiểm soát vĩ mô, xây dựng môi trường vĩ mô và môi trường thị trường có lợi cho con đường công nghiệp hóa, hiện đại hóa. *Mặt khác*, cho dù là điều chỉnh và ưu hóa kết cấu công nghiệp, phát triển công nghệ thông tin và ngành nghề kỹ thuật cao mới khác, phát triển nông nghiệp, công nghiệp và phục vụ nông nghiệp, hay là thực thi chiến lược khoa học giáo dục và chiến lược phát triển bền vững, khai thác lợi dụng tài nguyên và bảo vệ môi trường sinh thái, đều phải chú trọng đổi mới thể chế, đổi mới cơ chế và đổi mới quản lý, áp dụng biện pháp và phương pháp cải cách đi vào chiều

sâu, tích cực tìm kiếm và khai thác con đường công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

3.4.2. Lấy hội nhập thúc đẩy công cuộc đổi mới, thúc đẩy phát triển

Phải thích ứng với toàn cầu hóa kinh tế, không thể không tham dự vào “sân chơi” lớn của kinh tế thế giới đương đại. Chúng ta phải tích cực chủ động học tập, ứng dụng tiến tới tham gia cạnh tranh kỹ thuật kinh tế quốc tế, hội nhập toàn diện, lấy hội nhập và hợp tác thúc đẩy công cuộc đổi mới, thúc đẩy phát triển. Phải áp dụng biện pháp chính sách mạnh hơn nữa, mở rộng hơn nữa buôn bán xuất khẩu hàng hóa và dịch vụ, khuyến khích và nâng đỡ doanh nghiệp có điều kiện đi ra thế giới, lợi dụng tốt hơn nữa thị trường trong và ngoài nước, hai loại tài nguyên mở rộng không gian phát triển công nghiệp hóa, hiện đại hóa và tối ưu hóa bố trí tài nguyên, phải tích cực lợi dụng vốn nước ngoài hợp lý, có hiệu quả, ra sức thu hút kỹ thuật tiên tiến và kinh nghiệm quản lý của thế giới, nâng cao trình độ kỹ thuật sản xuất và trình độ quản lý của doanh nghiệp trong nước, nâng cao hiệu suất sử dụng tài nguyên, giảm giá thành xây dựng sản xuất, đạt hiệu quả kinh tế cao, tăng cường sức cạnh tranh quốc tế của nền kinh tế quốc dân./.